

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 86.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e20185/facsimile.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

angaaende Udvælgelsesmaaden, naar Comiteeremedlemmet **Laf** skal overføre 5. Det foreskriver mig, at den friere Udværling af Anstæffene er vigtigere, og man bør rimod finde sig 4 den mindre gode Side herved, at Udvælgelse komme til at bestaa af et færre Antal Medlemmer. Tager man f. Ex. Afdelinger paa 15 eller 20, saa vil Antallet af Afdelinger blive enten 10 eller mellem 7 og 8; dersiger vil følge, at ethvert Udvælg kommer til at bestaa af 7, 8 eller endog 10 Medlemmer; men jeg mener dog, at dette vil er en Ulempe, men at denne ikke er saa stor som den anden, der er forbanden med, at 30 Medlemmer samles i hver Afdeling, hvorved en saadan som til at udsjære en hel Forsamling, der let gaar over til politiske Forer og bered hævder den frie Udværling af Anstæffene. — Der omstalt i Udsætt, at der i Afdelingerne skal foretages Valg af Secretairer, som dog ikke skulle optage Forhandlingerne. Det er mig ikke ganske klart, hvilket Hverv de da skulle udføre.

Bregenbahl: Jeg skal tillade mig at rette en Opforbring til den ærde Ordfører, om at udtale sig med Henyn til den Udsætt, der af flere er bleven yttret angaaende Udvælg af de enkelte Comiteer, og jeg skal navnlig tillade mig at spørge Ordføreren, om det er paatænkt at optage yderligere Beskæffninger i det endelige Udsætt end de, som indbragtes i det her foretagne.

Wadwig: Jeg har kun nogle enkelte Bemærkninger at gøre. Min første Bemærkning, der kun er en simpel Redactionsbemærkning, angaar Slutningen af § 7, hvor der staar den (Afdelingen) forhandler, dog uden Afstemning, enhver Sag, der af Forsamlingen henvises til den. Dette er mindre correct, da Sagen ikke kan blive henviset til en enkelt Afdeling, men kun til alle Afdelinger. Jeg har endnu en anden Redactionsbemærkning at fremsette, som jeg, hvis disse Reguleris var bestemt for flere Forhandlinger, vilde lægge temmelig megen Vægt paa, men som nu ikke har saa stor Vægtighed. Det foreskriver mig navnlig, at der søvnes en Bestemmelse for, hvad den ærde Ordfører har anført, maag jeg antage, at Meningen er den, at Forslag i ethvert Tilfælde skulle henvises til Afdelingen, og andre Sager, naar hele Forsamlingen ved deres første Foretagelse strax finder det nødvendigt med Henyn til deres Tilværlighed; men jeg tror, at det vil være rigtigst, at en Bestemmelse herom andeledes enten i Slutningen af § 7 eller i Begyndelsen af § 8. I denne sidste Paragraph er der en Klængel, som jeg tror at være øjensaaet ved, at alle de, der have deltaget i Udarbejdelsen af det Forslag, som her foreligger, have fuldtomme Randskab om Bureau-systemet, end mange af Forsamlingens øvrige Medlemmer. Derudover er det nemlig, som jeg antager, fæst, at der er kommet til at mangle en Bestemmelse, som er nødvendig for at bringe hele Systemet til Beskæffenhed. Jeg tror, at det all er blevet bemærket, (hvis jeg ret har opstillet hvad det er blevet yttret, hvis det all er blevet bemærket) at der havde været til for at udvælge Comiteens Medlem, at Afdelingerne skulle vælge Medlemmer af Comiteen af deres egen Rids. Det har været underkastet offentlig Debat, om Afdelingerne ved at fremme paa eet eller flere Comite-Medlemmer, der bundes til at vælge en eller flere af hver enkelt Afdeling; jeg tror, at overalt, hvor dette System er indført, enhver Afdeling vælger Comite-Medlemmer af sin Rids, og dette bliver udsætt og naturligvis med til hele Systemet, thi Valget her fremgaaer af Forhandlingerne i Afdelingerne, og hele denne Forhandling eller, som man maaske snarere kunde kalde den, Underhandlingen, vilde være uden Virkning, naar man i en Afdeling, eller i en Sag, der var forbandt, fremt for Medlemmer af en anden Afdeling, uden at man vilde hvad der i denne var foresaet, fremt for Medlemmer, uden at have Randskab om i hvad Rind disse havde udværlt sig. Meningen maag være, at der skal fremme paa een af Afdelingens Rids, da Valget temmelig ofte vil hinde Meningen i sin Afdeling. Jeg tror det all er nødvendigst, naar man vil udvælge Meningen og udgaae Misforstaaelse, at der all er i § 8, at Afdelingerne skulle udvælge Comite-Medlemmer af deres egen Rids. Deraf følger udsætt og ligesaa, at man ikke kan udgaae, med Henyn til den Udsætt, som i sin Hæfende var øjensaaet og som øgnet her har yttret sig, men som neppe har tilbragt sig saadanne Opmerksom-

hed, at der en Udsætt om Forholdet mellem Comite-Medlemmernes og Afdelingernes Antal, da der enten maag være Overensstemmelse mellem disse, saa at Comiteerne komme til at bestaa af 5, 10 eller 15 Medlemmer, eller der maag tages en Bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes med det overordnede Antal, hvorledes der f. Ex., naar en Comitee skal bestaa af 7, skal forholdes med Henyn til de 2, da kun de 5 Medlemmer kunne fremgaae af Afdelingernes Valg. Men der er et Punkt af væsentlig Vægtighed, som jeg tror at burde bringe paa Bænk, end det hidtil er fæst; dette er Spørgsmaalet om Begrænsningen af Forhandlingerne i Afdelingerne. Den ærde Ordfører har bemærket, at man anderledes har Forholdsregler, hvorved man gjer Ende paa Forhandlingerne i de enkelte Afdelinger, naar disse træffe i Rangdrag, men han har troet, at en saadan Bestemmelse ikke her er nødvendig; men jeg antager, at en sly Bestemmelse maaske her, hvor man ikke er inde i Systemet, hvor man ikke sender disse Comiteens Beskæffenhed som en Forberedelse og som en Lettelse ved Forsamlingens følgende Arbejde, vil være end mere nødvendig, end hvor man all er inde i Sagen. Saavidt jeg, i de saa Dage vi have været sammen, har haft Leilighed til at bemærke, ere de fleste Medlemmer stængte med Henyn til deres egen individuelle Deeltagelse i Sagerne. Naar de nu alle i Afdelingerne deltagte i Behandlingen, vilde de, naar Forhandlingerne i Udvælg begynde, for Uværlighed føle sig udelukkede fra de egentlige Forhandlinger, og jeg tror derfor, at der let kunde vise sig en betydelig Tilværlighed til at udbrage Forhandlingerne i Afdelingerne, saa at det kunde være nødvendigt at justifice en Grændse. Man kan da ikke her blive staende ved en saadan Grændse, som den ærde Ordfører har anført, som bruges paa enkelte Sæder, det nemlig, naar et vist Antal Afdelinger (f. Ex. 4) ere færdige, de andre skulle slutte. Jeg tror ikke, at man kan blive staende ved en Bestemmelse om, at naar 4 Afdelinger ere færdige, den 5te da skal slutte sine Forhandlinger, eller endog naar 3 ere færdige, at da de to øvrige skulle slutte. Jeg frygter for, at Forhandlingerne endda kunde træffes utilberigt i Rangdrag, naar der ikke indbragtes Afdelingsformanden Ridsighed til at afslutte Forhandlingen, der er ikke engang bestemt, at simpel Majoritet i Afdelingerne kan tage Bestemmelse herom. Jeg tror derfor, at der ved den endelige Redaction af Forordningsordenen der træffes en Regel for Begrænsningen af Afdelingerne Forhandlinger.

Hjorten-Hofing: Jeg skal søge at sammenfatte saa kort som muligt, hvad jeg har at bemærke i Afsættning af de Yttringer, der ere fremkomne med Henyn til det Afslut, som for Tiden er under Omhandlingen. Det kan for det første ikke andet end være Comiteen behøveligt at erfare, at disse Forslaget om Indledning af Bureauet eller Afdelinger fæst at have fundet almindelig Gjensvang her i Salen; der er nemlig, saavidt jeg har opstillet de Yttringer, der ere blevene fremsette ved dette Afslut, fra ingen Side bleven udværlt noget Beskæffet imod denne Indretning, hvorimod der all er gjort enkelte Bemærkninger om Modifikation i samme. Den første og væsentligste Indvending er den, der er bleven fremset fra nogle Sider, at Afdelingerne ikke udelukkende burde dannes ved Lodtrængning, men at et vist Antal af Medlemmernes i disse forud skulde vælges af hele Forsamlingen, saaledes f. Ex., hvis vi vilde staende ved de 5 Afdelinger og det foresaede Antal af 25 Personer, at 5 Medlemmer skulle vælges til hver Afdeling af Forsamlingen. Det er ikke undgaaet Comiteens Opmerksomhed, at der er noget Tilhæng til Afdelingerne Sammensættning ved Lodtrængning, og her er i den Indvending i Comiteen bleven anført det samme Rids til at afslutte denne Tilværlighed, som her er bleven nævnt; men Comiteen er ved nærmere Overensættelse kommen til det Resultat, som allerede er bleven udværlt af den nævnte ærde Rids, som for Forordningen det Distrikt (Lands), at det neppe er hensigtsmæssigt, dog som man, naar man vil optage dette System fra andre Lande, maag være villig med at forandre Reglet i det, der maag anføres som det Grundvæsentligste i samme; saaledes vilde det de 5 Medlemmer, der skulde udværls af Forsamlingen, komme i et saadant Forhold til de andre Medlemmer i Afdelingerne, naar de ligesom forud være udværls som de, der paa en Raade Rids vilde de andre og maag for sig selv og i Beskæffet af